

ninger, som maatte tale for at sende en Delegation til Island, kan dog denne Maade at behandle Sagen paa ikke blive uden afgørende Betydning for dens Behandling fra dansk Side. Og dette maa være Tilfældet, hvad enten man maatte blive enig med Islænderne om, at Forhandlingen i Reykjavik er foreløbig, eller man maatte gaa ud fra, at denne Forhandling bliver baade den første og den sidste, saa at der tilbage kun staaer det formelle Spørgsmaal om Vedtagelse eller Forkastelse i den danske Rigsdag — en Formalitet, der naturligvis indeholder den store Realitet, om man tiltræder eller ikke tiltræder, men som dog er af den Art, at enhver, der kender Sagens Historie, vil gaa ud fra, at de Indrømmelser, som Delegationen maatte gøre de islandske Standpunkter i Reykjavik, vel her bagefter kan forkastes, men ikke kan ventes modificerede ved ny Forhandling, Realitetsforhandling her i selveden danske Rigsdag. Med andre Ord, Vedtagelse af Forhandlinger i Reykjavik betyder, om end ikke formelt, saa dog i Realiteten, en Fuldmagt for de delegerede til at afslutte en Overenskomst, som eventuelt ændrer Islands statsretlige Stilling indenfor det danske Rige eller, som det ogsaa udtrykkes, det statsretlige Forhold mellem Island og Danmark. Men heraf følger da med logisk Konsekvens, at den Delegation, som rejser til Island, maa være fuldt paa det rene med baade, hvad der fra dansk Side kan indrømmes, og hvad der ikke kan indrømmes. Selv om der maatte findes en Række Punkter, paa hvilke der fra dansk Side kunde vises Imødekommen — og dette skal vi fra konservativ Side ingenlunde bestride —, maa der paa den anden Side mellem de danske delegerede være fuld Enighed med Hensyn til visse Grænser for Forhandlingerne, visse Grænser for Indrømmelserne.

Det er da paa dette Punkt, at det ikke har været muligt at opnaa fuld Enighed mellem Partierne under den meget kortvarige Forhandling, som denne Sag har kunnet faa i Udvalget, en Behandling, der jo først kunde tage sin effektive Begyndelse ca. en Uge efter, at Udvalget var nedsat, fordi vi først da fik den første Forhandling med Ministeriet, og en Behandling, som i det hele kun har strakt sig over 2 Uger. Man har i Udvalget fra anden Side peget paa Ønskeligheden af, at de danske delegerede mødte til fri Forhandling paa Island. For den, der skal gaa til en Forhandling under Ansvar, har det jo en vis Tillokkelse at vide, at man har frie Hænder til at vælge eller vrage, til at staa fast eller til at

give efter, men en saadan Frihed forudsætter dog, at man samtidig har Bemyndigelse til, har Ret til at gøre Indrømmelser eller give efter, har Ret til at vælge eller til at vrage. Det kan imidlertid ikke tænkes, at de danske delegerede kan rejse til Island med en saadan fri Ret. Det drejer sig jo her ikke om rent personlige Opfattelser af den mere eller mindre ideale Løsning eller den mere eller mindre opportune Løsning, men det gælder her om at optræde og handle paa Rigsdagens, paa Nationens, paa Rigets Vegne, og en virkelig Frihed for Forhandlerne findes derfor ej heller. Selv om man maatte have den allerstørste Tillid til Forhandlernes Statsmandsklogt, Fasthed og Kraft til at hævde Rigets Enhed overfor separatistiske Tendenser, at hævde Samlingsideen overfor Adskillelses-tendenser, kan man dog umulig tænke sig, at hverken Partierne eller Regeringen skulde kunne overdrage Mandatet til nogen uden at træffe en klar og tydelig Aftale om, hvilke Indrømmelser der maa gøres, og paa hvilke Punkter eller paa hvilke Omraader man ikke er i Stand til at give efter. Under disse Forhold vil ingen af Rigsdagens Partier, som deltager i denne Afgørelse, kunne unddrage sig Forpligtelsen til nøje at overveje, hvor langt man maatte strække sig med Hensyn til det Mandat, som gives Delegationen, og da dette Mandat efter Sagens Natur kun kan være eet Mandat, kræver Mandatgivelsen med Nødvendighed, at det paagældende Parti kan tiltræde Mandatet. Det er desværre ikke lykkedes i Udvalget at opnaa den fornødne Enighed paa dette Punkt. Det konservative Folkeparti har ikke for sit Vedkommende kunnet tiltræde det Mandat, som de øvrige Partier har villet enes om, og disse har paa deres Side forlangt større Bevægelsesfrihed for Delegationen, end det konservative Parti for sit Vedkommende kunde gaa med til.

Dette er da Grunden til, at det konservative Folkeparti ikke kan tiltræde det af Flertallet stillede Forslag til Beslutning. En Redegørelse for det konservative Folkepartis Standpunkt i denne Sag er da det samme som en Gennemgaaelse af det Spørgsmaal: Hvilke Indrømmelser kan man fra dansk Side gøre, hvilke Krav maa man fra dansk Side opretholde?

Den konservative Hovedbetragtning er denne, at det danske Rige ikke maa opløses. Vort Parti er villigt til at overlade Island det mest vidtstrakte Styre i dets indre Forhold, saaledes som Island jo faktisk alt for længst har opnaaet det. Det konservative Folkeparti anerkender Selvstyrets store moralske